

f ramsidan

3/02

aktuellt magasin från Regionbibliotek Västra Götaland

vision
verklighet

Konstnär: PETER JOHANSSON, Fotograf: TORO LUND, Kroppsmålning: EVEL EYE TATTOO-MAGNUS PETERSSON, Smink: LENA BONIC-WRANGE

24 januari – 3 februari 2003

www.goteborg.filmfestival.org

Biljetter säljs från 11 januari på hemsidan och på Biografen Draken. Förtur för Filmkonstprenumeranter och Festivalsupportrar från 8 januari.

Ni vet väl.....

att en av

REGIONBIBLIOTEKETS
TALTIDNINGAR

Regionbilagan
nu finns
på Daisy!

Att så, skörda och plöja.

Verksamhetsåret 2002 börjar närma sig sitt slut och det ger anledning till eftertanke och reflektion. På mitt skrivbord ligger travar av utvärderingsblanketter från 2 års biblioteksledarkollegium och årets assistentfortbildning. I morgon avslutas kursen i biblioteks-pedagogik.

I går fick vi klartecken från Skolverket och Kulturrådet om fortsatt ekonomiskt stöd till KULDA-projektet (konsortieupphandling av licensierade databaser) och Barnens Bibliotek på Internet.

Arbetar vi med rätt frågor och arbetar vi rätt med de frågor vi valt att ägna våra krafter åt?

På väg hem från en kurs i strategisk planering som länsbiblioteken i söder och sydväst anordnat funderar jag kring en bild över verksamhetsutveckling som presenterats på kursen. Den beskriver en arbetsgång med ord hämtade från jordbruket: att så, växa, skörda, plöja ner.

Vilka verksamheter måste vi så idag för att ha något att skörda om några år? Vilka ska vi gödsla och ge näring så att de växer sig friska och starka? Vilka arbetsuppgifter och rutiner bör vi plöja ner för att kunna utveckla det nya?

Plöjningsmomentet är nog det svåraste i en arbetsprocess. Men vi måste ju göra oss av med det gamla och kanske förlegade arbetsuppgifter och rutiner för att komma vidare.

Med detta nummer av Framsidan följer en liten julklapp till alla läsare – "Länk, klick, hurra" – som

handlar om Internettjänster på folkbibliotek och i skolan.

Jag vill rekommendera till läsning hela denna skrift men vill avslutningsvis citera Jimmy Gärdemalm, länsbibliotekarie i Norrbottens län, som skriver: "Men vill vi finnas kvar på arenan om, säg 10 – 15 år, måste vi våga utveckla saker som vi kanske inte ser den omedelbara nyttan av. Vi måste idag ha siktet inställt på tredje generationens bibliotek. Biblioteket är en seg struktur, förändringar tar tid, och hamnar vi i en nedåtgående spiral där vi vägrar ta till oss nytt som vi inte genast kan omsätta i konkreta resultat, landar vi så småningom på en nivå varifrån ingen politisk nämnd i världen kan – eller vill – lyfta oss. Och omvänt: arbetar vi in oss i en uppåtgående spiral där vi ser utmaningar som potentiella språng i utvecklingen, kan vi se framtiden an med tillförsikt!"

Med dessa kloka ord tackar vi vid Regionbibliotek Västra Götaland för gott samarbete under året och önskar GOD JUL och ett GOTT BIBLIOTEKSÅR 2003.

framsidan

redaktion

ansvarig utgivare	Lena Skoglund lena.skoglund@vgregion.se
redaktör	Ann-Charlotte Hammarén ann-charlotte.hammaren@vgregion.se
redaktionsgrupp	Lena Skoglund Ann-Charlotte Hammarén Karin Semberg
tryckeri	Litorapid media AB Göteborg

Regionbibliotek Västra Götaland
Förlagshuset Heurlins Plats 1
413 01 Göteborg
Tel 031-13 36 03
www.bibl.vgregion.se

innehåll

ledare	4
tema — vision och verklighet	6
politik— knutpunkt	8
enkäten — drömbiblioteket	10
politik — en politiker får drömma..	11
reportaget — broar byggs med ord	12
nytt på gång — webboteket	14
nybygge — Färgelanda bibliotek	16
författarporträtt — Patricia Schonstein	18
gästkrönikör — Marit Kapla	20
en av oss — Örjan Hellström	21
insidan – att berätta för barn	22

Vision och verklighet

- framtidens bibliotek där människorna finns

Låna en cd-skiva i väntan på tåget och plocka med en lånebok i varuvagnen när du storhandlar. I framtiden kommer bibliotekstjänster att finnas tillgängliga på alla olika sorters platser där människor rör sig. Det är i alla fall Maija Berndtsons, chef vid Helsingfors stadsbibliotek, strävan och hon har redan börjat förverkliga sina visioner.

För att nå fler människor, och särskilt de som vanligtvis inte besöker biblioteken, måste man finnas där folk rör sig, hävdar hon.

I stället för att koncentrera biblioteksverksamheten till ett stadsbibliotek menar Maija Berndtson att det borde finnas en mängd mindre citybibliotek i varje stad.

– Man borde kunna låna böcker på järnvägsstationer, på varuhus och på caféer, säger hon.

Men räcker det inte med att ha ett stort vackert stadsbibliotek i centrala stan? Måste man verkligen finnas mitt på shoppinggatan?

–Ja, om man vill nå dem som inte har som vana att utnyttja biblioteken idag så måste man det. Man måste vara så lätt tillgänglig som möjligt. Det ska gå att låna en bok eller fråga bibliotekarien något i förbifarten när man gör alla sina andra dagliga ärenden, menar Maija Berndtson, som redan har satt flera av sina egna planer i verket.

På järnvägsstationen i Helsingfors står strax det nya musikbiblioteket färdigt och IT-biblioteket ”Kabelboken” som invigdes 1994 har blivit den mest välbesökta kulturinstitutionen i Helsingfors.

– Trots att Kabelboken är ett litet bibliotek på endast 300 kvadratmeter har vi 260.000 besökare per år. Det är fantastiskt om man jämför med Moderna museet som lockar 240.000 besökare per år, berättar Maija Berndtson stolt och konstaterar betydelsen av att Kabelboken ligger mitt i citykärnan.

Som föregångsland när det gäller visioner och framtida utvecklingsmöjligheter för biblioteken nämner hon Singapore.

– När det gäller nytänkande ligger de flera steg före oss. I Singapore är människorna den viktigaste tillgången eftersom landet saknar betydande naturtillgångar. Att människor är högt utbildade är väldigt viktigt för landets konkurrenskraft och i sin strävan att höja

utbildningsnivån har man satsat på att utveckla biblioteken och att locka människor dit, berättar Maija Berndtson.

Idén om citybibliotek och varuhusbibliotek har hon fått från sina besök i just Singapore.

– Istället för att försöka locka folk till biblioteken har biblioteken flyttat ut sin verksamhet till de platser där människor rör sig i vardagen. Och om det är någonstans det är fullt med folk så är det ju faktiskt i varuhusen. Visst är det en fantastisk idé att finnas just där, konstaterar Maija.

Idén till det mest iögonfallande projektet som Maija Berndtson drivit igenom föddes dock på hennes hemmabibliotek, Helsingfors stadsbibliotek, i samarbete med några kollegor.

När jag träffar henne befinner vi oss på Bok - och bibliotekmässan på svenska mässan i Göteborg och hon blir eld och lågor när hon visar mig den mobila bibliotekstationen, IGS - Information Gas Station.

*Maija Berndtsson, bibliotekschef
Helsingfors stadsbibliotek*

– Det huvudsakliga syftet med IGS är att kunna nå ut till människor som i vanliga fall inte besöker biblioteken. Projektet går ut på att understryka att biblioteket inte endast är en plats där man lånar böcker utan ett ställe där man får hjälp att söka all typ av information, berättar Maija.

Allt som allt är det tio personer som arbetar med IGS. Två och två turas de om att sitta i stationen som flyttas runt bland olika centrala och folkrika platser i Helsingfors. Hittills har den varit utplacerad på järnvägsstationen, på ett ålderdomshem, i ett kulturhus, på mässor och på en idrottsanläggning.

– Vi har fått ett fantastiskt gensvar. Eftersom stationen är så iögonfallande

blir folk nyfikna och kommer fram och frågar vad det är för något och tror inte riktigt sina öron när de får höra att det är ett bibliotek. Det är roligt att kunna förmedla en annorlunda och kanske lite friskare bild av biblioteket, tycker Saara Ihamäki, en av de bibliotekarier som jobbar med IGS.

Vad vill besökarna ha svar på?

– Vi får alla möjliga sorters frågor. Allt från funderingar om kärlek och relationer såsom ”hur vet jag om någon är kär i mig?” till frågor om sjukdomar, vilken myndighet man ska vända sig till i ett visst ärende och hur man fyller i blanketter. Om vi inte personligen hinner svara på

”Man borde kunna låna böcker på järnvägsstationer, på varuhus och på caféer”

frågor kan besökarna använda tanken, en dator som följer med stationen där besökarna själva kan knappa in sina frågor och skicka dem till vår populära ”Fråga bibliotekarien” tjänst. Svaret kan man de läsa direkt på skärmen inom ett par minuter. Detta är en service som går att nå via nätet på alla datorer, berättar Saara Ihamäki.

Knutpunkt och kompetenshöjare

- biblioteken spelar en större roll för kulturlivet och företagen i framtiden

Biblioteken kan komma att spela en större roll i framtiden. Inte minst som knutpunkt för det övriga kulturlivet och som inspirationskälla och kompetenshöjare för företagen. Biblioteken är de mest besökta kulturinstitutionerna och ur demokrati- och folkbilningssynpunkt även de mest betydelsefulla.

Asikterna går inte isär en enda gång när jag träffar nästa mandatperiods kulturpolitiker för att samtala om biblioteken och deras framtid. Att biblioteken är viktiga ur en mängd olika synvinklar är de tre kommande ledamöterna i Västra Götalands kulturnämnd; Lars Nordström (fp), ordförande, Jonny Nilsson (s), förste vice ordförande och Conny Bränberg (kd), andre vice ordförande, rörande överens om.

Att biblioteken ska bli mer tillgängliga och att den information och kunskap som finns samlad på biblioteken ska komma fler människor till del är en gemensam vision.

Jonny Nilsson (s)

– Tack vare den nya tekniken fungerar biblioteken som en ovärderlig kunskaps- och informationskälla, en service som exempelvis företag i regionen skulle kunna dra stor nytta av. Eftersom de flesta företag inte ser biblioteken som en resurs kan vi hjälpa till genom att tydliggöra för företag och organisationer att biblioteken kan fungera som kompetenshöjare. Bara genom att använda de resurser som redan finns skulle biblioteken kunna spela en betydande roll i den regionala utvecklingen, menar Jonny Nilsson.

Det pågående samarbetsprojektet ABM som går ut på att öka samverkan mellan bibliotek, arkiv och museer tycker de också är viktigt att vidareutveckla.

– Som regionpolitiker får man ett helikopterperspektiv över hela kulturlivet i regionen. Med gemensamma datasystem och bildarkiv underlättar man för människor att komma åt information, säger Conny Bränberg.

– Vårt uppdrag som regionpolitiker är ju i första hand att stötta Regionbiblioteket och vi ska egentligen inte lägga oss i bibliotekens verksamhet som ju är kommunernas ansvar. Men eftersom Regionbiblioteket finns för att stötta och inspirera biblioteken kan vi naturligtvis styra verksamheten till viss del genom att ta initiativ till och stötta olika samarbetsprojekt.

– Jag tror exempelvis att biblioteken skulle vinna mycket på att samarbeta kring utställningar och föreläsningar. Biblioteken skulle genom att bjuda in

Lars Nordström (s)

konstlivet, filmkonsten och musiken kunna utvecklas till en knutpunkt för hela kulturlivet, säger Lars Nordström.

Bibliotekens betydelse för demokratin och integrationsprocessen för invandrare är en aspekt som de också enas kring. Conny Bränberg, som bor i invandrartäta förorten Södra Ryd utanför Skövde, talar varmt om folk- och skolbiblioteket där.

– Det är fantastiskt att se hur bibliotekets breda utbud används. Hit kommer människor med alla möjliga nationaliteter för att läsa dagstidningar på sina egna hemspråk. Att möjliggöra för människor som tvingats fly att hålla kontakt med sina hemländer är en av bibliotekens meningsfulla uppgifter, menar han.

En sen kväll på biblioteket

- en politiker får drömma fritt

Biblioteken öppna från tidig morgon till sena kvällen, helst till 23.00, och hela veckan lång. Fler mindre bibliotek så att alla har nära till sitt bibliotek. Små biblioteksfilialer runt om i citykärnan.

En kulturpolitiker får drömma fritt. Hon heter Vivi-Ann Nilsson, har älskat att läsa sedan hon var liten och tycker att biblioteken är de viktigaste kulturinstitutionerna vi har.

Conny Bränberg (kd)

När jag påtalar att många bibliotekarier beklagar sig över bibliotekens krympande budget som omvandlar alla viktiga arbetsuppgifter till oöverstigligena krav svarar de först avvärjande att det klagas inom alla sektorer och att biblioteken ju egentligen inte är deras utan kommunernas ansvar. Men sedan mjuknar de och lovar även förbättring.

– Den senaste mandatperioden har vi faktiskt inte hunnit med biblioteken alls. Vi har gjort en allmän översyn över teatrarna, folkhögskolorna och skapat en ny organisation för museerna. Men kommande mandatperiod står biblioteken på tur, lovar de.

På Piccadilly Circus i London ligger en underbar bokhandel som är öppen nästan dygnet runt. När jag besökte den och strosade mellan bokhyllorna en sen kväll tänkte jag på hur bra det hade varit om våra bibliotek hemma i Sverige hade kunnat vara öppna sena kvällar. Jag tror många skulle uppskatta att i lugn och ro strosa bland bokhyllorna när dagens stress är över, säger Vivi-Ann Nilsson, kommunalråd (s).

– Jag fick drömma helt fritt inte sant!? I så fall lägger jag till att de generösa öppettiderna skulle gälla hela veckan lång. Det är ju trots allt på helgerna som folk är lediga och har ork och möjlighet att ta sig till biblioteken.

Jag berättar om den finska bibliotekschefen Maija Berndtsons visioner om citybibliotek. Vivi-Ann Nilsson inspireras av hennes idéer att göra biblioteken mer tillgängliga.

– Jag tycker att det låter som en fantastisk idé med mindre bibliotek i citykärnan. Tänk en biblioteksfilial i Nordstan, man skulle nå massvis med människor! Just genom att synas kan man bryta ned det eventuella motstånd mot bibliotek och litteratur som finns.

Att vara visionär behöver inte betyda att man måste tänka i helt nya banor. Vivi-Ann Nilsson blickar tillbaka och sätter

fingret på sådant som fungerade bra förr.

– Boksnurran i lunchrummet är verkligen någonting man borde återupprätta. Den fungerade ju jätte bra. Via arbetsplatsbibliotek når man många människor som kanske annars inte skulle ta sig till biblioteken.

Innan vi avslutar vill Vivi-Ann Nilsson passa på att även lyfta fram betydelsen av de lokala små biblioteken och bokbussarna.

– För mig har böcker alltid varit en nödvändighet för ett gott liv. Jag är uppvuxen omgiven av litteratur. Vi var åtta syskon och vi började tidigt gå till biblioteket för att låna böcker. Att ha tillgång till ett eget lokalt bibliotek tycker jag därför är värt väldigt mycket.

– Och vi får inte glömma bokbussarna som är ett fantastiskt exempel på hur biblioteken kan nå ut till människor. Särskilt för de äldre är bokbussarna enormt betydelsefulla. Om jag får drömma ännu lite mer önskar jag fler bokbussar!

Så ser mitt drömbi

Kerstin Wikman
bor i Lerum

– Det ska vara ett jätte stort nöje att gå in på ett bibliotek. I mitt drömbibliotek finns det plats att sitta och läsa mellan alla bokhyllorna. Eftersom jag nu är pensionär önskar jag mig sköna fåtöljer med små bord brevid där jag kan lägga ut de böcker som jag funderar på att låna. Nyinkomna böcker och författare ska presenteras ordentligt. Det räcker inte att bara lägga ut de nya böckerna på en hylla för att man ska lockas att läsa dem. Hänger man inte med i litteraturen blir det lätt hänt att man bara lånar deckare om man inte får lite hjälp att finna den riktiga litteraturen.

Nedersta hyllor är för övrigt en fullständigt vansinnig plats att ställa böcker på. Det är ju helt omöjligt, för alla åldrar, att bläddra bland böckerna som står där.

– För att biblioteken ska vara levande behövs evenemang kvällstid. Och det behöver inte kosta skjortan. Det hade till exempel varit jätte trevligt med diktläsningkvällar. Då kan ju besökarna läsa tillsammans och man behöver inte ens ta dit författaren om det är för dyrt. En annan önskan är att det ska vara öppet jämt, särskilt på helgerna när folk är lediga.

Bibliotek ska vara ett ställe där man kan umgås utan att behöva prata. Bara att sitta brevid andra som sitter tyst försjunkna i sina böcker är ett trevligt sätt för människor, som kanske känner sig ensamma, att få ha människor omkring sig på ett otvunget sätt.

Henrik Brosché
församlingspedagog
bor i Härryda

– Biblioteken borde satsa mer på att hänga med i den nya digitala utvecklingen. Jag besöker inte biblioteket särskilt ofta men jag skulle gilla att få e-mail med information om nyinkomna böcker och med lästips. Då skulle jag bli lockad att låna och om jag dessutom kunde beställa böckerna genom att svara på e-mail meddelandet hade det varit toppen.

Utvecklingen har ju gått framåt inom så många andra områden. Alla gör ju sina bank och postärenden hemifrån datorn. Det hade varit bra om man kunde få beställda böcker hemskickade. Eller ännu bättre hämta hem dem digitalt via datorn.

ibliotek ut!

**Pao Duell 7 år,
besöker Göteborgs stadsbibliotek
och biblioteket i Gamlestaden**

– Det hade varit skönt om det fanns hängmattor på biblioteket. Då kunde man ligga och ha det skönt när man läste en bok. Och lite växter hade varit fint!

– Jag är mycket intresserad av stenar därför tycker jag att det skulle vara roligt om det fanns fler böcker om stenar som man kunde låna. Det hade också varit kul om biblioteket kunde göra en utställning och visa stenar så man kunde lära sig ännu mer.

– Jag har varit på nästan varenda bibliotek i hela Göteborg för att leta efter bra böcker om stenar. Det finns inga för barn så jag har fått låna vuxenböcker istället.

**Jonas Nilsson
präst
bor i Kortedala**

– Jag besöker inte biblioteket särskilt ofta men spontant kan jag säga att jag tycker att miljön och inredningen är väldigt viktig. Man skulle till exempel kunna måla väggarna i en varm färg och skapa en mysig belysning. Ett bibliotek ska vara inbjudande, det ska vara mysigt att gå dit. Atmosfären ska vara avslappnad och personalen ska gärna ha tid att hjälpa till.

– Det hade varit trevligt med sköna fåtöljer där man kunde sitta i lugn och ro, gärna lite avsides, och försjunka i en bok. Det ska gärna även finnas ett mysigt café i bibliotekets lokaler, eller i anslutning så att man kan gå ifrån och dricka kaffe och prata om man träffar på någon man känner.

**Sarah Duell
Utställare och butiksinnehavare i
Majorna**

– Jag tycker att biblioteken skulle satsa på att bli mer visuella, att helt enkelt synliggöra den litteratur som finns på ett lockande sätt. Utställningar på olika teman tror jag skulle locka till läsning. I anslutning till utställningen skulle biblioteket presentera den litteratur som finns i ämnet. På detta sätt blir det lättare för besökarna att få en överblick över vad som finns. Dessutom får biblioteket en möjlighet att väcka ett intresse för vissa ämnen och för viss litteratur.

Man skulle även kunna gå ett steg längre och göra om de mindre biblioteken till faktabibliotek. I stället för att varje bibliotek ska ha ett brett utbud av böcker skulle varje bibliotek kunna specialisera sig inom ett ämne. Då skulle man exempelvis kunna ha ett växtbibliotek, ett teknikbibliotek m.m.

Broar byggs med ord

-en vision blir verklighet på Kortedala och Gamlestadens bibliotek

Nästan varenda dag besöker de biblioteket. Inte för att låna böcker. Det är datorerna som lockar, internet som möjliggör en kontakt med hemlandet och en ingång till det svenska samhället. Rabia Kerim och Hassan Kianovsh är två av många invandrade kortedala- och gamlestadsbor som varje dag besöker biblioteket för att skicka e-post meddelanden och läsa dagstidningar på sina hemspråk på nätet. De är en del av det nya integrationsprojektet Ordbron vars mål är att bygga upp en nätportal för invandrargrupper.

Många människor, särskilt arbetslösa och socialbidragstagare, har inte råd att ha en dator hemma.

Biblioteket spelar därför en avgörande roll för uppbyggandet av informations-samhället. Ur demokratisk synpunkt är det en rättighet att ha tillgång till internet, menar Hassan

Kianovsh, som själv använder bibliotekets dator nästan varje dag. Tack vare tillgången till den iranska nyhetsbyråns webbplats gooya.com kan han följa med med vad som händer i sitt forna hemland och via nätet även

hålla kontakt med vänner och släkt världen över.

Det huvudsakliga syftet med projektet

Ordbron är att biblioteken, genom att bättre tillgodose invandrargrupperns önskemål och behov, ska skynda på integrationsprocessen.

– Vårt mål är att alla människor, oberoende av

bakgrund och språk, ska känna att biblioteket är till för dem, berättar Barbro Falck, bibliotekarie som ansvarar för Ordbron på Kortedala biblioteket.

Trots att projektet fortfarande är i sin linda har man i Kortedala redan lyckats uppnå en del av sitt mål.

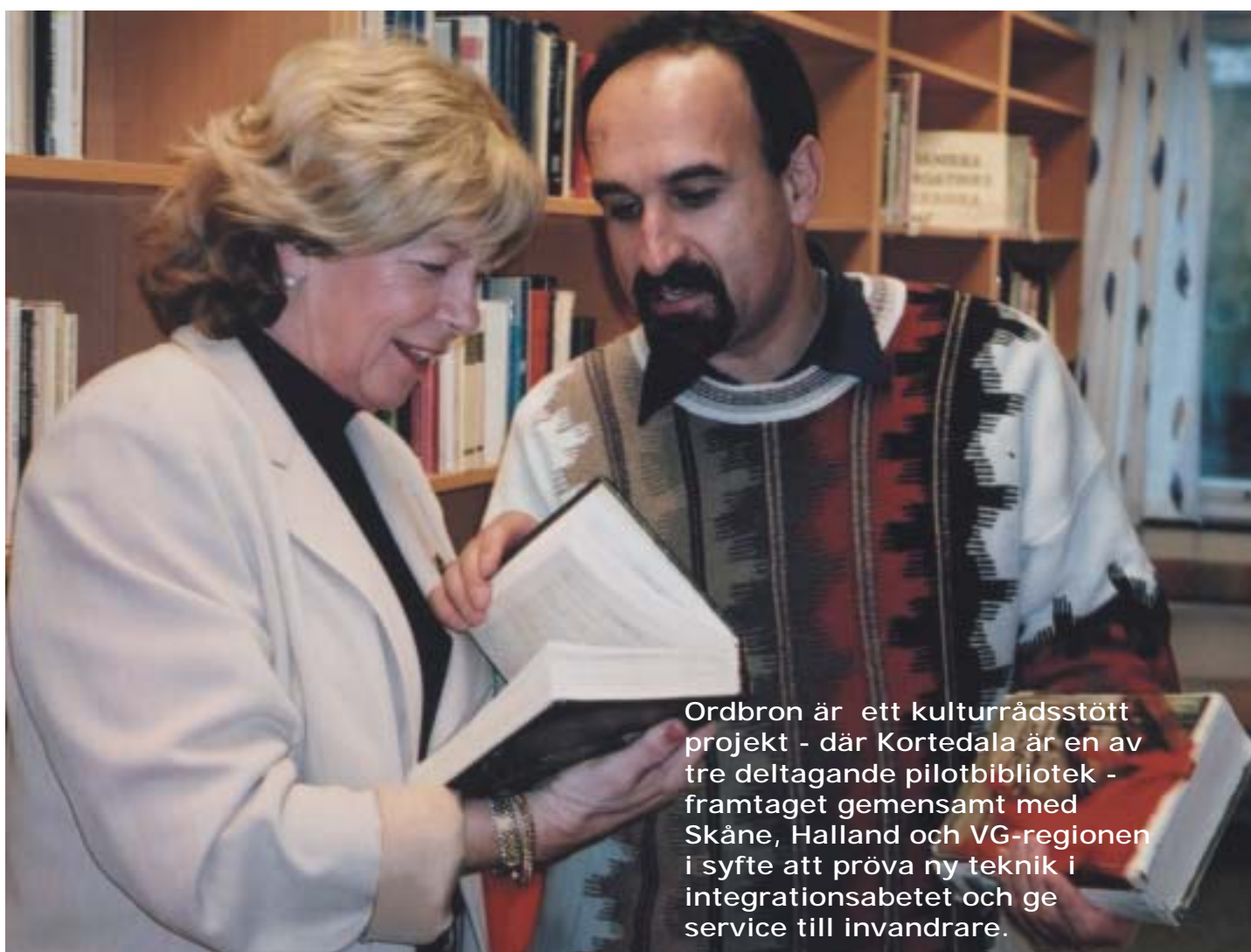
– Vi har fått ett fantastisk gensvar på våra data- och internet kurser som vi håller på en mängd olika språk. Samtliga kurser sedan starten i september har varit fullteknade, berättar Leif Larsson, biblioteksassistent.

Att biblioteket lyckats nå ut till de olika invandrargrupper, som tillsammans utgör närmare 50 procent av befolkningen i Kortedala och Gamlestaden, är ingen slump.

– Invandrare har varit en naturlig del av befolkningen ända sedan 50-talet och integrationsarbete är inget nytt för oss. Däremot har vi i och med det här projektet satsat mer på uppsökande verksamhet, berättar Leif Larsson.

Genom att informera om bibliotekens data- och internetkurser via iranska radion, den egna hemsidan, kontakter med vuxenutbildningar, kvinno-folkhögskolan, SFI (svenska för

Ordbron är ett kulturrådsstött projekt - där Kortedala är en av tre deltagande pilotbibliotek - framtaget gemensamt med Skåne, Halland och VG-regionen i syfte att pröva ny teknik i integrationsarbetet och ge service till invandrare.

invandrare), och samtliga invandrarföreningar, har de lyckats nå många människor som inte tidigare besökt biblioteket.

– Det blev ett fantastiskt möte när en grupp somaliska kvinnor från kvinnofolkhögskolan nyligen kom på besök till oss. Många av kvinnorna hade aldrig tidigare varit på ett bibliotek och det var härligt att se hur nyfikna och intresserade de blev av att ta del av det vi har att erbjuda, berättar Barbro Falck.

Hon förtydligar dock att projektet Ordbron inte går ut på att erbjuda invandrargrupper färdiga koncept.

– Tanken med Ordbron är att biblioteket i samarbete med invandrargrupperna ska skapa en

nätportal som tillgodoser de olika invandrargruppernas behov, berättar hon. Problemet med internet är ju att det är svårt att veta var man ska leta efter den information man söker. Via tips och önskemål kan vi tillsammans bygga upp en välfungerande nätportal.

Länkar till hemlandet är inte det som i första hand efterfrågas. Många saknar kunskaper om hur det svenska samhället fungerar och vill ha information om kommunen, myndigheter, sjukhus och skolor på sitt eget språk eller på lätt svenska.

– De som har svårt att prata och förstå svenska värjer sig för att ta kontakt med myndigheter. För dem är biblioteket i många fall räddningen. De vågar vända

sig till oss eftersom vi inte är en myndighet men ändå kan hjälpa dem med den information de behöver, förklarar Leif Larsson.

Rabia Kerim bokar en dator på biblioteket varje dag. Hon surfar på nätet för att läsa arabiska tidskrifter och leta efter medicinsk information. Hon blir glatt överraskad när Leif Larsson visar henne bibliotekets länklista över arabiska tidningar.

– Det är inte alltid så lätt att hitta det man söker på nätet. Jag visste till exempel inte att det gick att få tag på information om sjukdomar och svenska sjukhus via nätet, säger Rabia Kerim, glad över det stora utbudet av länkar på Kortedalabibliotekets egen hemsida.

Webboteket

- synliggör det osynliga biblioteket

Att vara en databas på ett folkbibliotek kan nog ibland te sig som en tillvaro likt det osynliga barnets i Tove Janssons saga. Ingen ser en, ingen rör en. Hur lockar vi i likhet med Muminmamman fram och synliggör det osynliga i biblioteket? Hur finner en skatt sin upptäckare? Ritar en karta som lockar till sökning? Lockar om ljuva stunder och kunskapens rikedom?

Hur utformar folkbiblioteket sina nättjänster på bästa sätt? Hur utformas informationen om tjänsterna? Hur tillgängliggör och synliggör folkbiblioteket det som finns men inte syns i bibliotekslokalen? Hur är folkbiblioteket öppet för användare som klockan halv tio på kvällen kommer på att de behöver hjälp med sin informationsförsörjning? Hur stimulerar folkbiblioteket till vidare studier i en bygd där utbildningsnivån är låg? Kan e-böcker stimulera till ökad läsning bland män och pojkar?

Frågorna var många och svaren få när Mariestads stadsbibliotek valde att vidareutveckla den studiestödjande verksamheten. Regeringens satsning på uppbyggnad av infrastruktur för vuxnas lärande gav landets kommuner medel att fördela mellan olika institutioner. Mariestads stadsbibliotek ansökte om och erhöll medel vid kommunens fördelning av statsbidraget.

Dessa medel gav möjlighet att förverkliga idéer som grott under en längre tid.

Biblioteket beslöt att utföra förstärkningar på två plan, dels det fysiska, dels det digitala. På det fysiska planet innebar det en satsning på bland annat teknik som saknats såsom bärbar dator och dataprojektor. Även studiebord och fler datorer köptes in. På det digitala planet innebar det en utveckling av den gemensamma studieportalen för Mariestad, Töreboda och Gullspång som redan fanns.

I början av maj startade arbetet med att utforma en vision och därpå en kravspecifikation på det som senare skulle få namnet Webboteket. Kraven var bland annat en enkel, renodlad och inbjudande webbplats. I början av november stod Webboteket klart.

Webboteket är det digitala rummet för tre folkbibliotek:

- ett digitalt rum utformat utifrån den informationssökandes behov.
- ett digitalt rum som sammanför, informerar om och tillgängliggör bibliotekens nättjänster.
- ett digitalt rum som informerar och

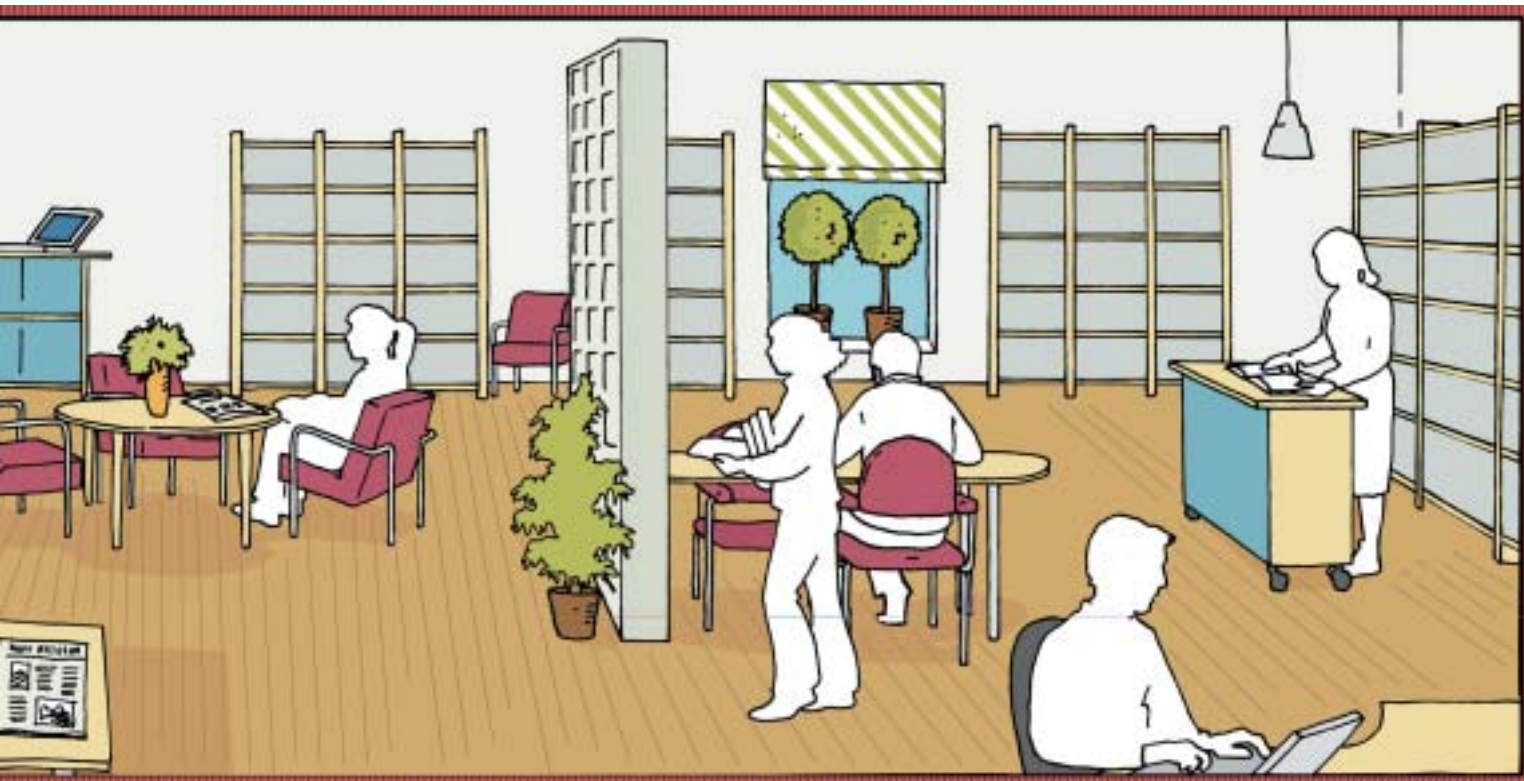

stimulerar användaren att aktivt ta del av ett modernt biblioteks resurser för informationsförsörjning.

Webboteket är en pedagogisk resurs. Den kommer att användas vid användarundervisning för grupper och för enskilda. Även i det dagliga arbetet i informationsdisken är den ett stöd för ett pedagogiskt arbetssätt. Webboteket är tänkt som en första utgångspunkt vid informationssökning. Webbplatsen har medvetet ett begränsat antal länkar. Styrkan ligger i stället på urvalet och beskrivningar av funktion och innehåll.

Inget som beskriver de fysiska biblioteken är med. Allt om öppettider, personal, Boken kommer m.m. finns på de olika bibliotekens respektive hemsida. Webboteket är Mariestads stadsbiblioteks försök att likt Muminmamman uppmana till synlighet, ett försök att skapa en skattkarta som lockar till sökning. Tiden får visa om det blir så.

Helena Jannert
Mariestads stadsbibliotek

www.webboteket.mariestad.se

– svårt att se trädet för all skog

Webboteket ska fungera som hjälp till självhjälp hoppas Helena Jannert

Hur är webboteket tänkt att användas?

– Webboteket är tänkt att fungera som en introduktion till hur man kan få tag på information och komma med tips på var man kan leta. Det svåra med att söka information är ju inte att det råder brist på information utan snarare att det finns så oerhört mycket information att det blir svårt "att se trädet för all skog". För att underlätta för besökarna har vi därför valt att endast presentera ett begränsat antal länkar, som i praktiken räcker väldigt långt för de flesta. Dessutom är webbsidan väldigt enkelt uppbyggd. Det ingår inga flashiga finesser, utan vi har medvetet valt att göra den så ren och lugn som möjligt med målet att den ska vara lätt att använda.

Vilken målgrupp vänder ni er till med Webboteket?

– Till alla som söker information. I dagens samhälle har de flesta människor stort behov av information. Det gäller inte bara studerande utan det ställs krav på många, genom hela deras arbetsliv, att de ska vidareutbilda sig. Där har biblioteket en viktig uppgift och man kan se webboteket som ett sätt att marknadsföra bibliotekets informationstjänster till dessa grupper.

Webboteket har varit i gång sedan november. Har ni hunnit få något gensvar?

– Vi har fått många positiva reaktioner från dem som brukar besöka biblioteken i syfte att söka information. De är glada åt att det blivit betydligt lättare att själv söka vilket är ett bra betyg eftersom själva grundtanken med Webboteket är just att vara en hjälp till självhjälp. Studerande är en grupp som vi tror kommer få stor nytta av Webboteket och i januari går vi ut och informerar alla skolor om hur de kan använda sig av bibliotekets tjänster.

Kulturell träffpunkt mitt i smeten

- det nya biblioteket i Färgelanda blir ännu mer tillgängligt

När det nya centrumhuset i Färgelanda står färdigt hösten 2003 kommer biblioteket troligtvis få många fler besökare.

Antingen man ska till försäkringskassan, arbetsförmedlingen, turistbyrån, medborgarkontoret, polisen eller konsthallen måste man nämligen passera biblioteket.

– Bibliotekets disk kommer att finnas i centrumhusets ingång. Med glasväggar och en dörr på glänt hoppas vi locka folk att slinka in en stund, säger Birgitta Mohtén Andersson, bibliotekschef.

Idén om att skapa ett centrumhus har stötts och blöts av Färgelandas lokalpolitiker i flera år. Tanken att samla allt under ett tak har varit lockande för många inblandade.

– Vi har länge velat ha större lokaler och dessutom har många politiker och andra önskat ha ett medborgarkontor i anslutning till biblioteket, berättar Birgitta Mohtén Andersson.

Önskan går nu i uppfyllelse. I det nya centrumhuset kommer biblioteket och medborgarkontoret att ligga intill varandra och även att dela på en stor cirkelformad disk alldeles vid centrumhusets ingång.

Biblioteket i Färgelanda har alltid varit välbesökt. En av orsakerna till att det är en ständig ström av människor året om är att biblioteket sköter biljettförsäljningen till större evenemang. Turistbyrån har också haft sitt kontor i bibliotekets lokaler vilket inneburit många besök även sommartid.

– Biblioteket har fungerat som en offentlig lokal under alla år. Nu när medborgarkontoret blir som en del av biblioteket kommer vi att få ännu fler besökande, säger Birgitta Mohtén Andersson.

Att mycket folk dagligen kommer att vistas i centrumhuset är ett faktum med tanke på allt som kommer att rymmas där. Men kommer ett besök på biblioteket bli ett vardagligt ärende bland andra?

– Jag tror att vi kommer att få många fler impulsbesök tack vare att biblioteket ligger mitt i smeten. Antingen man ska hämta en blankett om bygglov, lämna in en ansökan om daghemsplats, göra ett ärende på försäkringskassan eller arbetsförmedlingen, se en utställning på konsthallen eller bara köpa något i pressbyrån så kommer man att passera biblioteket.

Birgitta Mohtén Andersson har en förhoppning om att det nya biblioteket även ska fungera som en kulturell träffpunkt.

– Redan idag används ju bibliotekets lokaler av en del kulturföreningar för olika evenemang. Men biblioteket skulle också kunna användas för att knyta samman olika grupper och skapa en gemensam plattform för musik, litteratur, film och konstlivet. Genom att dela på kostnaderna, som vi gör i nuvarande kulturgrupp, kan vi ordna spännande evenemang också i konsthallen.

I samband med att biblioteket får nya lokaler blir även inredningen annorlunda. Bland annat blir det ett större utställningsrum, en ungdomshörna med myssoffa, fler läsplatser, fler datorer, ett rum för släktforskning och ett tidningsrum med chattdator.

– Vår förhoppning är att pressbyrån ska ligga intill biblioteket. Det skulle bli riktigt trevligt. Då skulle man till exempel kunna köpa sig en kopp kaffe där och ta den med sig in i bibliotekets tidningsrum. Om man inte känner för att läsa kan man låna en av våra nyinköpta bärbara cd - spelare och luta sig tillbaka och lyssna på musik, säger Birgitta Mohtén Andersson.

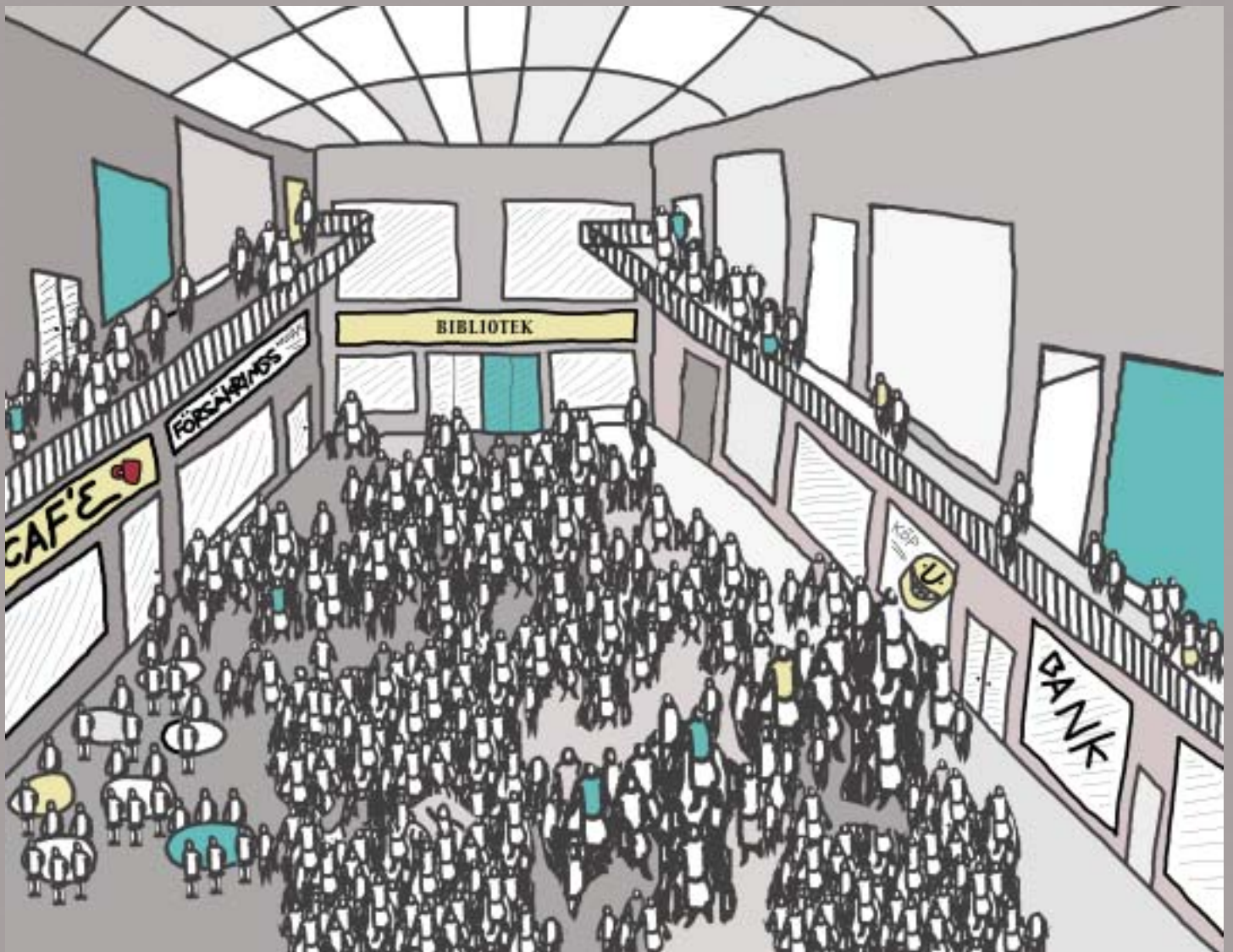

Illustration: Oskar Ferm

”Om du drömmer om att bli läkare och läser en bok om en läkare som du kan identifiera dig med... varför kan då inte den drömmen leva vidare efter läsandet och hända i verkligheten?”

En drömmare och realist

Finns det ingen skola? Då startar jag en. Finns det inga böcker? Då skriver jag egna. Vill ingen ge ut dem? Då gör jag det själv.

Drömmarna har blivit verklighet för den sydafrikanska författaren Patricia Schonstein Pinnock.

Med sin första vuxenroman, *Skyline*, kom hon till bokmässan i Göteborg.

Det började på 80-talet. Från sitt tjusiga hus med utsikt över en kåkstad i Grahamstown kunde hon se militärtruckar/fordon köra in i gränderna, kasta tårgasbomber och slita ut människor från sina hem. Patricia Schonstein Pinnock, själv mamma till en liten son och en dotter, kände oro inför det våld barnen i kåkstaden tvingades leva i.

–... så jag hyrde ett stort hus med en fantastisk trädgård och startade en förskola. Nyckelorden var fred, icke-våld och icke-rasism. Jag ville lära barnen att ta vara på jorden och berika sig av musik och konst. Och, betonar Patricia, introducera dem till berättelser.

Lätt framåt lutad med rak rygg berättar Patricia Schonstein Pinnock om hur apartheid har format hennes liv och författarskap. Hotell-lobbyns muzak och väldiga skinnfätöljer i kombination med Patricias leende och milda röst, gör att jag i stunden inte riktigt fattar hur radikalt hon tacklat de situationer hon levt i. Det inser jag inte förrän jag senare skriver ut intervjun. Och kanske är det därför

Patricia under vårt möte då och då skjuter in ett litet uppmanande ”you see?”.

– Över natten hade skolan fyllts med barn av alla färger. Det var en fantastisk tid. Vi var jämt ute i trädgården och lärde oss känna igen fåglar och växter...

Eftersom svarta och färgade inte tilläts besöka biblioteken gick Patricia dit för att låna. Men alla barnböcker hade blicken mot Europa och handlade om vita barn.

– You see? Jag insåg vad människor gick miste om. Jag såg aldrig en bok hemma hos de svarta och jag undrade hur de kunde veta något över huvud taget om andra människor och om länderna som fanns bortom bergen...

Den självlärd lärarinnan började skriva egna barnböcker som utspelade sig i Afrika. I huvudrollen fanns barn som lånade namn från Patricias elever. Succén var omedelbar. Andra lärare på andra skolor ville också använda hennes berättelser, sånger och dikter, så Patricia plockade med sig sina manus och gick till bokförlagen. Men ingen ville ge ut dem.

– De trodde inte att någon skulle vilja köpa böcker som handlade om svarta.

Återigen gjorde Patricia det för henne självklara – att agera på egen hand. På sitt eget bokförlag har hon sedan dess givit ut egna barnböcker på samma ideologiska grunder som hon byggde skolan - Afrika står i fokus och icke-våld och icke-rasism präglar budskapen i böckerna. Med samma Robin Hood-finansiering som på skolan låter hon de som har pengar betala lite mer för böckerna så att de som inte har råd också kan få. Överskottet av bokförsäljningen går till en fond, som gör att en tredjedel av utgåvan kan skänkas bort. På detta sätt har 6000 ex av barnböckerna hittills spridits över Sydafrika.

Patricia berättar om ett tillfälle när en ideell organisation skulle hjälpa till att distribuera böckerna till gatubarn. Patricia hörde att en 18-årig pojke, som egentligen var för gammal, hade kommit över en av barnböckerna och vägrat lämna tillbaka den.

– Han hade aldrig ägt en bok. Det berörde mig oerhört starkt. Dels insåg jag vikten av att äga sin egen bok, men också att det aldrig är för sent att börja läsa. Du börjar på den nivå du befinner dig oavsett

*”Jag vill se en sagobok sticka upp ur bakfickan på tigarbarnen.”
Den sydafrikanska författaren Patricia Schonstein Pinnock
berättar på bokmässan om hur läsande kan hela barn.*

hur gammal du är, och så tar du dig vidare därifrån...

Idag finns, till skillnad från under apartheid, skolböcker för de flesta barn i Sydafrika, men för de fattiga är fiktiva berättelser fortfarande en bristvara. Något som oroar Patricia djupt.

– Identifikation är en stor drivkraft till förändring. Om du drömmer om att bli läkare och läser en bok om en läkare som du kan identifiera dig med... varför kan då inte den drömmen leva vidare efter läsandet och hända i verkligheten? Eller om någon läser Skyline och ser hur min karaktär lyckas resa sig ur sin situation och vända den till en personlig seger... ja, då kan man förstå och känna att det är möjligt.

Patricias nya dröm är att skapa bokklubbar för fattiga barn. Och det låter som att drömmen redan är på god väg att

bli verklighet. Idéen är välutvecklad. Varje barn måste komma på fyra möten innan de får sin bok. Under första mötet ska de få boken uppläst för sig, sedan själva berätta om den för att slutligen måla och göra rollspel utifrån berättelsen. Först därefter får barnen ta med sig boken hem.

– På så sätt kommer de vara så inne i boken att de själva kan berätta den för andra barn och släktingar i kvarteret. På så sätt kommer böckerna spridas och de kommer vid 12 års ålder att vara läsande människor. You see?

Patricia ler övertygande, och svarar innan jag hinner fråga:

– Min största skicklighet i livet är att jag lärde mig läsa. Det är därför jag är författare.

Men är det böckerna du läst som gett dig styrkan att göra allt annat du har gjort, undrar jag.

Fakta/Skyline

av Patricia Schonstein Pinnock
övers: Roy Isaksson
Bokförlaget Tranan

Tonårsflickan Mossie och hennes storasyster lever ett tilltufsats liv i Kapstaden. Övergivna av föräldrarna söker de sig ut och möter grannar som kommit från andra hörn i Afrika, kantstötta själar som försökt lämna krig, fattigdom och fördomar bakom sig.

I mötet med dessa människor tecknas en både förtvivlad och hoppfull bild av Sydafrika efter apartheid. Skyline, som just kommit ut på svenska, har redan fått fina recensioner i svensk dagspress och förra året nominerades den till det prestigefulla romanpriset av Sunday Times i Sydafrika.

Patricia tar en klunk vatten och säger leende och allvarligt:

– Om du väl har lärt dig läsa har du nyckeln till allt... Det är väldigt stärkande att läsa. Sedan har jag lärt mig av livet. Antingen sätter du dig ner och blir deprimerad, eller så bearbetar du det som händer, försöker förstå varför och lär dig något av det. Jag tror att du kan vända alla negativa upplevelser till något gott. Min tonårstid gav mig kunskap till att kunna skriva Skyline. Och apartheid har styrkt mig. Vi var på randen till inbördeskrig. Vi var väldigt väldigt nära men vi lyckades avstyra det. I stället hämtade vi något gott ur den stora ondskan. Idag ser man svarta och vita gå arm i arm. Det är så vackert. Självklart finns det många problem i Sydafrika – ekonomin och våldet och korruptionen, men jag ser människor försöka. När våra barn växer upp kommer det bli vackert.

Sara Hultman frilansjournalist

Ahaupplevelse på avdelning 315

Jag visste inte om jag skulle skratta eller gråta när jag återsåg mitt försök till namnteckning på Försäkringskassans avi. Man kunde tolka den första bokstaven som ett "M", men där upphörde alla likheter med mitt dopnamn. Det såg mest ut som en sicksacksöm, placerad på ett slumpvis utvalt ställe på papperslappen.

"Eh, det hade nog inte gått att få ut några pengar på den där", konstaterade min man, som hade valt att betala räkningar med andra medel tills jag blev frisk nog att skriva mitt namn.

I grund och botten var detta förstås ingen rolig historia. Jag hade drabbats av en svår havandeskapsförgiftning som hade slagit ut mina njurar. Innan dialysbehandlingen började ge resultat, hann vätska och gifter samlas i min kropp och göra mig väldigt sjuk. Det värsta var inte att bli sängliggande eller att tappa aptiten eller för den delen att vara kopplad till en dialysapparat via kanyler i halsen där mitt blod fullt synligt passerade ut och in (en detalj som kanske var jobbigast för de som kom och hälsade på). Det värsta var synrubbingarna.

Under några omtöcknade dagar hade sköterskor och läkare näsorna i pannan och visarna på den stora väggklockan var krokiga. Det kändes ungefär som att ha hängt med Alice till underlandet. Läsna var det förstås inte tal om. Inte skriva heller, visade det sig när jag skulle underteckna Försäkringskassans avi.

Efter ett plasmabyte och nio dygn i dialys fungerade njurarna igen. Men ju bättre jag kände mig, desto mer orkade jag oroa mig för min dåliga syn. Jag

formulerade tanken: "Jag kommer aldrig mer att kunna jobba", och bestämde mig för att så hemskt fick det inte vara.

Och det var det tack och lov inte heller. Klockans visare rätade ut sig, jag kunde

som jag hört talas om men inte läst. Jag kände att jag verkligen ville läsa den och insåg plötsligt att det var just därför den boken stod här: Herregud, det är det här som är sjukhusbiblioteket!

Jag visste förstås att det fanns bibliotek på sjukhus, och tyckte allmänt att det var en bra service för de människor som vistas där, det vill säga en ansiktslös skara ganska ålderstigna individer som hade föga, för att inte säga absolut ingenting, gemensamt med min egen kärnfriska person. Jag tänker inte gå så långt att jag hävdar att en högre makt slog mig med sjukdom bara för att jag skulle inse det fantastiska och outhärliga i ett fungerande och väl sorterat sjukhusbibliotek, inte ens för att det skulle passa bra in i den här krönikan. Men ändå.

Jag tog med mig boken in på rummet. Mina ögon vandrade längs ord och rader utan att slira, de blinda fläckarna var borta, jag förstod allting som stod där och läste hela dagen. För första gången på flera veckor kände jag mig någorlunda som mig själv, och kanske är det den känslan som är början på att bli frisk.

läsa rubrikerna i en damttidning och de kubistiska Picassokaraktärerna byttes ut mot människor med näsan mitt i ansiktet och ingen annanstans.

En dag kunde jag själv gå (hasa) till matsalen på BB och äta (peta i maten på) min matbricka i stället för att få den inburen på rummet. Där, i en hylla intill matsalen, hittade jag en rad med biblioteksböcker. Jag bläddrade bland dem och hittade Melissa Banks "Flickornas handbok för jakt och fiske"

Marit Kapla, frilansjournalist

Ny sökportal ökar medieutbudet

- en stor satsning på digital utveckling för södra Sveriges bibliotek påbörjas

Örjan Hellström hann knappt börja sitt nya jobb på Regionbiblioteket innan han blev indragen i det stora digitala utvecklingsprojektet SIM. Projektet som har som mål att skapa en ny struktur för information- och medieförsörjningen i södra Sverige är i startgroparna. Örjan Hellström som är nyanställd som webbredaktör och konsulent med inriktning på digitala tjänster blir kontaktman för projektet i Västra Götaland.

Det är ett väldigt spännande projekt. Med hjälp av den allra senaste digitala tekniken ska det bli möjligt att söka i samtliga av södra Sveriges bibliotekskataloger, databaser, länkkataloger och sökmotorer samtidigt, berättar Örjan Hellström.

Informationsportalen ska även innehålla gemensamma utbildningsresurser och kursutbud, servicesidor och nyhetssidor för omvärldsbevakning.

För kommun- och skolbiblioteken ska det bli möjligt att göra en samtidig integrerad sökning i alla informationsresurser. Biblioteken ska oberoende av sitt lokala biblioteksdatasystem kunna gruppera och konfigurera information i systemet. Målet är att sökportalen ska vara lätt att använda.

– Syftet med SIM är att underlätta för de enskilda biblioteken. Utöver att det blir enklare att hitta information blir sökningen också betydligt effektivare.

En sökportal av den här typen har inte prövats i Sverige tidigare. Bibliotek i U.S.A, Danmark och Tyskland har gjort lyckade satsningar med hjälp av liknande teknik som nu ska användas i SIM – projektet.

Utöver effektivare och snabbare informationssökning är ett annat mål med SIM att på sikt skapa friare fjärrlån. Kommunbiblioteken kommer att kunna vända sig direkt till det länsbibliotek som har den bok de söker istället för som idag gå via sitt eget länsbibliotek.

– Med den nya tekniken ska kommunikationen förbättras och förenklas för att underlätta fjärrlåneverksamheten. Men precis som idag kommer kommunbiblioteken även fortsättningsvis att ta ställning till att köpa in litteratur som efterfrågas, säger Örjan Hellström.

En tanke är också att projektet ska föra med sig ett ökat samarbete mellan länsbiblioteken och skol- och kommunbiblioteken i fråga om utbildningar.

– I framtiden kommer vi att kunna erbjuda bibliotekarierna bättre fortbildning, såväl webbaserade utbildningar som andra utbildningar på distans, berättar Örjan Hellström.

en av oss /Örjan Hellström

Jobbar med: Regionbiblioteket Västra Götalands webbplats, utveckling av digitala tjänster i biblioteksvärlden. Nyanställd sedan november 2002.

Gjort tidigare: jobbat i internetbranschen som innehållsansvarig för webb- och multimedieprojekt samt som redaktionsarkivarie på en mängd olika dagstidningar

Familj: Fru och två döttrar Lisa 4 år, Bim 1,5 år

Bor: i Majorna

Tycker om: film och vinterbad

Vill: att min bil går igenom besiktningen, att Regionbibliotekets hemsida blir ännu bättre

Att berätta för barn

- hur gör man?

Vad är det som gör att man kan fånga sin publik när man berättar?

Hur ska man få berättandet som en naturlig del i sin verksamhet?

Att berätta eller läsa ur en bok, vad är skillnaden?

LSkara har det varit pedagogiskt kafé med berättandets möjligheter som tema. Ansvariga för arrangemanget var Skaras barnbibliotekarie tillsammans med barn- och skolförvaltningens utvecklingsledare och gymnasiebibliotekarie.

Till vår hjälp hade vi skådespelerskan Britta Andersson som har ägnat mycket arbete åt att dramatisera berättelser för barn och vuxna. Vi delade upp programmet på tre tillfällen. Först fick alla 10-åringar klassvis uppleva berättarföreställningen Takebarn. Vid andra tillfället fick anställda inom barnomsorgen och grundskolan ta del av berättarföreställningen Historien om farmor och världen. Träffen med anställda avslutades med att man uppgiften att berätta någonting vid valfritt tillfälle på sin arbetsplats bland barn. Vid tredje tillfället sammanfattade deltagarna tillsammans med Britta Andersson hur uppgiften hade fungerat. Som final fick deltagarna värdefulla råd om hur man praktiskt går till väga för att göra en berättelse så äkta och trevlig som möjligt.

Tack vare ett bidraget på 12.000 från Stiftelsen BF: s stipendiefond till Greta Linders minne hade vi möjlighet att genomföra den här i flera delar. Totala kostnaden för arrangemanget var 16.400 och det överskjutande beloppet delades mellan barnbibliotekets och barn- och skolförvaltningens konton.

I vår ansökan angav vi följande syfte med arrangemanget:

1. Se läsning av sagor och berättelser som en metod i sitt arbete
2. Väcka lusten och intresset för böcker
3. Att tillsammans med folkbiblioteket utveckla utbud och service till kommunens barn

Vi rekommenderar verkligen att ha just berättandet som tema på föreläsning eller studiedag. Vi fick mycket positiva reaktioner efter de olika träffarna och framför allt

var man förundrad över hur fångade 10-åringarna hade blivit av sin föreställning.

Ett vanligt uttalande från medverkande barn "Får vi gå hit igen?"

I utvärderingen tillsammans med berörda lärare fick vi många positiva reaktioner

och man uppskattade särskilt att vi hade valt berättarmiljön med stor omsorg.

Barn med koncentrationssvårigheter och som på annat sätt har svårt att finna stillhet och lyssna hade verkligen tagit till sig föreställningen

Efter våra tre tillfällen väcktes det röster bland deltagarna att "det här skulle vi vilja ha för alla på vårt arbete och gärna en heldag.!"

Sådana uttalanden gör att det känns tacksamt att vara arrangör!

Karin Cronholt och Britt Viktorsson

sista ordet...

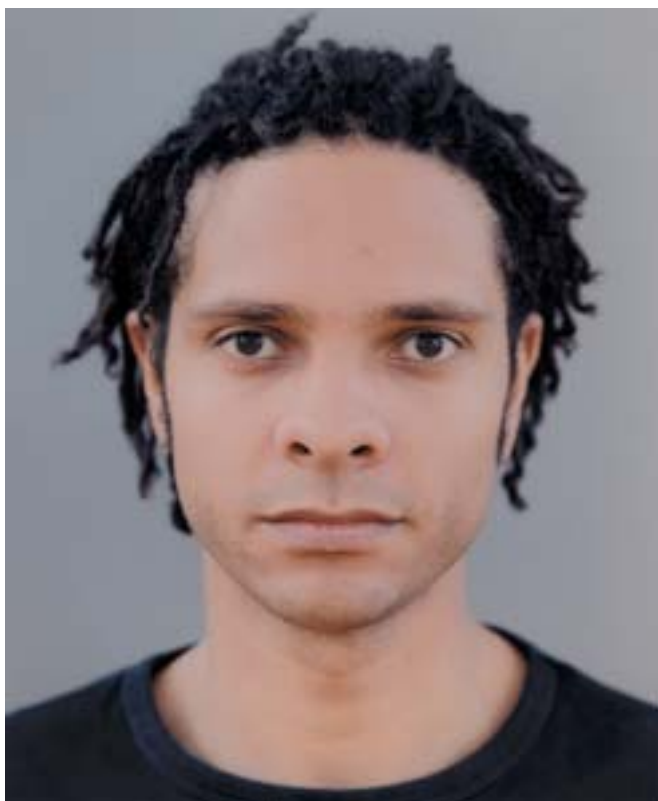
Vision och verklighet. Temat för årets sista och mitt första nummer av Framsidan kom jag fram till när jag satt och lyssnade på en föreläsning på årets Bok- och biblioteksmässa. Det var Maija Berndtson, bibliotekschef för Helsingfors stadsbibliotek, som delade mig sig av sina tankar.

Hon var lika sprudlande av energi som full av visioner. Jag måste erkänna att jag faktiskt till en början blev lite förvånad över att det fanns så många spännande idéer om bibliotekens framtid. Väl igång med mitt första nummer av tidskriften förstod jag dock att Maija Berndtson inte var något undantag utan jag blev glatt överraskad av att stöta på stort engagemang och många visioner vart jag än vände mig.

Min ambition är att Framsidan ska engagera. Jag hoppas att den ska inspirera till diskussion. Men för att skapa en grund för en givande dialog som rör bibliotekens roll i samhället behöver jag hjälp från Er. Det är ju Ni som vet vilka frågor som är mest angelägna att ta upp. Maila eller ring! Jag finns på plats varje torsdag och fredag.

Ann-Charlotte Hammarén
redaktör

konsumtion

Nils Olsson

Ebba

När andra konst- och kulturtidskrifter introducerar nyheter, arbetar med akademisk- analys, ringar in och placerar företeelser på kartan åt läsaren, då tittar Presens. Nyfiket, med en indirekt uppmaning: reagera (eller gör det inte). Skillnaden är fundamental. Genom att undvika kategorier vill Presens förhålla sig skeptisk till samhällets och kulturfältets konventioner. Därför blir det viktigt att inte väja för det politiskt inkorrekta och att samtidigt balansera mellan det så kallade "höga" och "låga". Man skulle kunna säga att Presens vill skapa största möjliga (o)bekvämlighet för läsaren som tvingas (om)formulera sig i en pågående perceptionsprocess.

Med nyttkonna "Konsumtion" fortsätter konst- och kulturtidskriften Presens serien temanummer. Här blandas reklam med satir, ironi - och allvar. I konsumtionsnumret förekommer försökskaninerna Emma och Nils, en Shop-O-Holic, Jannike Åhlund (filmslukande chef för Göteborg Film Festival), utdrag ur böckerna "Min första Shoppingbok" av Judith Wilske/André Erlan och aktuella romanen "Plattform" av Michel Houellebecq. Bland mycket annat...

Beställ ett provnummer eller en prenumeration. Introduktionspris: Institutioner 250 kr. Privatpersoner 200 kr.

Tidskriften Presens
Postgiro: 607 54 11 -6
E-post: presens@natverkstan.net

